

A j e l ö l t k ó d s z á m a :

--

Državni izpitni center

M 2 1 2 1 3 1 1 1

ŐSzi VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2021. augusztus 24., kedd / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltötollat és helyesírási kéziszótárt hoz magával.

Az elemző-értékelő esszé kiindulószövegét tartalmazó melléklet és a két pótlap perforált lapokon található, és a jelölt óvatosan kitípi őket.

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be a kódszámát (a jobb felső sarokban levő keretbe ezen az oldalon)!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontosorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltötollal vagy golyóstollal írjon a feladatlap erre kijelölt helyére, **a kereten belülre!** Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük.

Dolgozata vázlatát írja a piszkosztati lapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 16 oldal, ebből 1 üres.

M 2 1 2 1 3 1 1 1 0 2

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

3/16

Piszkozati lap

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

5/16

Piszkozati lap

Piszkozati lap

A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon! A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 2 1 3 1 1 1 0 7

MELLÉKLET A 2. CÍMHÉZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Másnap reggel a fűszeres meg a segédje az asztal mellett ültek, és forró krumplit hámoltak. A fazékból kiöntötték a vizet, és oldalra döntötték; a gózolgó burgonyahalom mellett ültek, föléje hajoltak, és apró késsel hámolták a sós héjú krumplit. Frank rossz színben volt, borostás, szeme alja fekete karikás. Morris azon túnődött, vajon nem ivott-e, de soha nem érzett rajta alkoholszagot. Csendben dolgoztak, mindenük a gondolataiba mélyedt.

Fél óra múlva Frank feszengeni kezdett a székén, aztán megkérdezte: – Mondja csak, Morris, ha valaki megkérdezné magától, hogy miben hisznek a zsidók, mit válaszolna?

A fűszeres abbahagyta a hámozást, képtelen volt egyből válaszolni.

– Azt szeretném tudni, hogy mi is tulajdonképpen egy zsidó?

Morris szégyenkezett hiányos műveltsége miatt, és ezért mindig is kellemetlenül érintették az effajta kérdések, de most érezte, hogy felelnie kell.

– Apám azt szokta mondani, ahhoz, hogy zsidó legyél, nem kell más, csak jó szív.

– És maga mit mond?

– A legfontosabb a Tóra. A Törvény. A zsidóknak hinniük kell a Törvényben.

– Hadd kérdezze még valamit – folytatta Frank. – Igazi zsidónak tartja magát?

Morris meghökkent. – Hogy érti azt, hogy igazi zsidó vagyok-e?

– Ne haragudjon – mondta Frank –, de én be tudom bizonyítani, hogy nem az. Először is nem jár zsinagógába – legalábbis én még nem láttam. Nem vezet kóser háztartást, és nem eszik kóser ételt. Még olyan kis fekete sapkát sem visel, mint az a dél-chicagói szabó, akit ismertem. Az napjában háromszor imádkozott. Én még azt is hallottam, hogy zsidó ünnepkor nyitva tartja az üzletet, bármennyit veszékszik is miatta a nagyságos asszony.

– Néha – mondta Morris, kicsit elpirult közben – nyitva kell tartani ünnepnapokon is, azért, hogy legyen mit enni. De Jom Kippurkor¹ nem nyitok. A kóserességgel azonban nem törődök, azt régimódi dolognak tartom. Én egyet tartok szem előtt: azt, hogy kövessem a zsidó Törvényt.

– De mindez szintén törvény, nem igaz? És vajon nem mondja-e ki a Törvény, hogy ne egyél disznóhúst, pedig én már láttam, hogy csipegetett a sonkából.

– Szerintem nem az a fontos, hogy az ember csipeget-e a disznóhúsból vagy sem. Vannak zsidók, akik szerint ez a fontos, de szerintem nem. Senki sem mondhatja, hogy én nem vagyok zsidó azért, mert egyszer-egyszer, amikor ráéhezem, lenyelek egy darabka sonkát. De igenis azt fogják mondani, és én el is hiszem nekik, akkor, ha megfeledkezem a Törvényről. Ez azt jelenti, hogy helyesen kell cselekedni, becsületesnek és jónak kell lenni. Azaz másokhoz jónak. Az életünk éppen elég nehéz. Miért bántsunk meg valakit? Mindenkinek a legjobb jár, nemcsak nekem és neked. Nem vagyunk állatok. Ezért van szükségünk a Törvényre. Ez az, amiben a zsidó ember hisz.

– Azt hiszem, más vallásokban is találhatók hasonló gondolatok – mondta Frank. – De mondja meg nekem, Morris, miért van az, hogy a zsidók olyan átkozottul sokat szenvednek? Nekem úgy tűnik, mintha szeretnének szenvedni; nem így van?

– Te szeretsz szenvedni? Azért szenvednek, mert zsidók.

– Én azt gondolom, többet szenvednek, mint amennyit feltétlenül kellene.

– Az élet: szenvedés. Az egyik ember többet szenved, de nem azért, mert szenvedni akar. Bár én azt hiszem, ha egy zsidó nem a Törvényért szenved, akkor hiába szenved.

– Maga miért szenved, Morris? – kérdezte Frank.

– Érted szenvedek – mondta Morris csendesen.

Frank letette az asztalra a kését. A szája sajgott.

– Hogy érti ezt?

– Úgy értem, hogy te szenvedsz értem.

A segéd nem folytatta.

– Ha egy zsidó megfeledkezik a Törvényről – szolt végezetül Morris –, nem jó zsidó többé, és nem jó ember.

Frank felvette a kését, és hozzáfogott a krumplihámozáshoz. A fűszeres csendben pucolta a maga halmát. A segéd nem kérdezett többet.

Bernard Malamud: A segéd. Európa Könyvkiadó, 1981. 128–130.

¹ Nagy engesztelési ünnep a hetedik hónap tizedik napján.

Üres oldal

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

1. Értekező iskolai irodalmi esszé Kosztolányi Dezső Édes Anna című regénye alapján kitekintéssel Bernard Malamud A segéd című regényére

Szempontok:

Ismertesse Anna Vizykhez kerülésének a körülmenyeit, és mutassa be őt a munkaadójával való első találkozása idején! Vizsgálja meg, kezdetben hogyan érezte magát Anna az új helyén, és elemezze beilleszkedésének a folyamatát! Vizyk házában nemcsak csalédként, hanem nőként is megalázta őt. Elemezze Anna és Jancsi rövid viszonyát, és annak hatását a lány lekvilágára! Két példával bizonyítsa, hogy Anna a sorsdöntő kérdésekben nem volt képes érvényesíteni az akaratát! Fogalmazza meg, mennyire, illetve miben volt tudatos Frank, A segéd főszereplője saját sorsának az alakításában! Fejtse ki, Annával ellentétben ő miért tudott változtatni a sorsán!

2. Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Bernard Malamud A segéd című regényének a részlete alapján

Szempontok:

A regény alapján ismertesse a két férfi megismerkedését! Mutassa be a kapcsolatuk alakulását a beszélgetésig! Vizsgálja meg a beszélgetés hangulatát és a beszélők viszonyát! Fogalmazza meg, milyen kérdésre keresi a választ Frank, és mit válaszol arra Morris! Vizsgálja meg, milyen fenntartásokat fogalmaz meg Frank Morris életvitelével kapcsolatban, továbbá azt, milyen érvekkel cáfola azokat a fűszeres! Elemezze Morris legfőbb életelvét! Fejtse ki, Ön mit gondol erről az elvről! Fogalmazza meg, hogyan fogadja Frank Morris magyarázatát, és milyen kulcsfontosságú kérdést tesz fel ezt követően! Értelmezze Morris záró eszmefuttatását, és fejtse ki a véleményét arról, megtérült-e végül a kettejük kölcsönös szennedése!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stílusztikai és a nyelvi megformálásra!

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 0

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 1

11/16

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 2

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 3

13/16

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 4

A szürke mezőbe ne írjon!

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 5

15/16

M 2 1 2 1 3 1 1 1 1 6

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!